

С Т А Н О В И Щ Е

по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“

Обявен в ДВ, бр. 67/28.07.2020 г.

В област на висше образование 1. Педагогически науки
Професионално направление 1.2. Педагогика (Медийна педагогика)
Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Факултет по науки за образованието и изкуствата
Катедра „Предучилищна и медийна педагогика“

Кандидат в конкурса: доц. дн Данаил Кирилов Данов

Данни за кандидата – професионална кариера

В конкурса за професор, обявен в ДВ, бр. 67/28.07.2020 г. за нуждите на Факултет по науки за образованието и изкуствата, доц. дн Данаил Данов е единствен кандидат.

Кандидатът за професор е възпитаник на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ с магистърска степен, придобита във Факултет по класически и нови филологии през 1988 г. През 1992 г. придобива магистърска степен по общество и политика (MA in Society and Politics) в Central European University, Prague, Czech Republic. През 1994 г. придобива нова магистърска степен по проучване на територията (MA in Area Studies) в SOAS, University of London, UK. От 2009 г. до 2011 г. е докторант, свободна форма на обучение към Факултета по начална и предучилищна педагогика на Софийския университет, като през 2011 г. придобива ОНС „доктор“.

Професионалният му път започва като младши редактор – проектант в Институт по картография, София през 1988 – 1989 г. От 1989 до 1992 г. работи като редактор в Българското национално радио. Кариерата му продължава в Радио Експрес, София като отговорен редактор на новини и информационни програми през 1992 – 1993 г., а от октомври 1993 до октомври 1995 г. в Световни служби на Би Би Си, Българска секция, Лондон като редактор – продуцент. През 1995 – 1996 г. е зам.-главен редактор в Радио Експрес, София. От 1996 до 2001 г. координира програма „Медии“ към Фондация „Отворено общество“, като от 1998 до 2001 г. е зам.-председател на УС, главен секретар и и.д. генерален директор на Българско национално радио. От 2001 до 2010 г. е програмен директор на Център за развитие на медиите, София. През 2010 г. е продуцент на Глобал Вижън ЕООД, София. От 2010 – 2014 г. заема длъжността управление на проекти към Център за развитие на комуникациите и човешките ресурси,

София.

Академичната кариера на доц. дн Данаил Данов започва през 2014 година като главен асистент във Факултета по начална и предучилищна педагогика с основни ангажименти - провеждане на лекции и упражнения, разработване на учебни програми, организиране и провеждане на стажове, научно-изследователска дейност, ръководство на магистранти. През 2016 година е избран за доцент, а през 2019 г. придобива научната степен „доктор на науките“ с дисертационен труд на тема „Медийната грамотност: генезис, преосмисляне на опита, предизвикателства и перспективи“.

Кандидатът е с много добра езиковата подготовка, което се отразява много положително върху израстването му като учен, като участия в проектни дейности на международно равнище и за гостуването му като лектор в множество чуждестранни университети. Той владее отлично английски език, много добре руски и турски и на добро равнище френски език.

Доц. Данов популяризира научите си тези на немалко национални и международни конференции. Автор е на богата научна продукция: 9 монографии, ръководства, наръчници, 2 студии, 3 глави от книги, 32 статии, 10 превода в научната си област.

Потвърждавам заключението си, че образователната компетентност, професионално-практическият опит, безспорните социални качества, комуникационните и лидерските умения са от съществено значение за успешния академичен път на доц. дн Данаил Данов, който последователно представя научните си постижения на национално и международно равнище и се утвърждава като изявен учен в областта на медийната педагогика.

Научна, изследователска и публикационна дейност във връзка с конкурса за професор

Доц. дн Данаил Данов участва в конкурса за професор с 2 монографии, 1 студия и 12 статии, като две са на английски език и две под печат.

Кандидатът за професор покрива националните наукометрични показатели с 925 точки от изискуемите 550.

Основният хабилитационен труд, с който доц. Данов участва в конкурса за професор, е „Дигитализация и образование - иновативност, креативност и интеркултурност“, монография, издадена през 2020 година. Трудът е новаторски и актуален с предпоставената обществена дискусия за същността, тенденциите и

възможностите на новия тип възпитание чрез дигитализация, като част от същността на образованието на 21 век. Поставен е съществен акцент върху моделите за образование чрез развиването на дигитални умения и компетенции у обучаемите, като предизвикателство за пълноценното им участие в съвременния живот.

Втората монография „Медийната грамотност – преосмисляне на опита“, издадена през 2020 г., е на база защитен дисертационен труд за придобиването на научната степен „доктор на науките“, като има своеобразно надграждане на тематиката. В нея се представят анализи за същността и развитието на медийната грамотност, като се извежда конкретна спецификация за българския ѝ контекст и се аргументира цялостна учебна програма за това. В труда се открива цялостна концепция за медийната грамотност като образователна стратегия, което е значим принос за образователната политика и практика.

Една от статиите на доц. Данов - *Modern approaches to Foreign language Teaching*, (сп. Чуждоезиково обучение, бр. 3, 2020, с. 251-259) е публикувана в научно издание, реферирано и индексирено в световноизвестни бази данни с научна информация. В нея са направени съвременни анализи на тенденциите за ефективно чуждоезиково обучение чрез дигитални технологии, като се залага на креативността, интеркултурността и техническите нововъведения за по-голяма ангажираност на учениците в обучението и за по-висока резултатност.

Студията „Европейската инициатива Media Coach като средство за развитие на медийната грамотност в България“, публикувана в Годишник на Факултета по науки за образованието и изкуствата (ред. Ц. Коларова, ИСУ, София, 2020, с. 123-142), представя резултати от изследване, като част от проект за повишаване на нивото на медийна грамотност в някои европейски страни, както и анализ на българския опит за създаване на модел на устойчиво развитие в тази посока. Интерес представлява анализът на медийна среда, на социалните и демографските характеристики и на образованието, като основа за съставяне и прилагане на учебна програма на модел за медийна грамотност.

В продукцията на кандидата се открояват 3 публикувани глави (статии) в колективна монография, както следва:

- „Медийна грамотност и медийна педагогика - взаимовръзка и точки на пресичане“, публикувана в колективна монография „Теоретични аспекти и практически изследвания в областта на медийната педагогика“, София, издателство на СУ, 2020. Представя се анализ на развитието и взаимовръзката между медийната педагогика като

наука и медийната грамотност като ключова компетентност, необходима за нормално функциониране на човека днес.

- „Медийната педагогика в контекста на изискванията на Европейския съюз за развитие на медийната грамотност“, публикувана в колективна монография „Теоретични аспекти и практически изследвания в областта на медийна педагогика“, София, издателство на СУ, 2020. Представя се аналитичен обзор на изискванията на Европейския съюз в областта на медийната грамотност, съобразно развиващите се дигитални технологии и средства в глобален мащаб. Аргументирана е обучителна програма по медийна педагогика, прилагана във Факултета по науки за образованието и изкуствата на СУ „Св. Климент Охридски“, „като средство за използване на възможностите на дигитализацията за професионално израстване на бъдещите и настоящи учители“.

- „С поглед към образованието на бъдещето“, публикувана в колективна монография „Теоретични аспекти и приложни изследвания в областта на медийната педагогика“, София, издателство на СУ, 2020. Представен е критичен анализ на съвременното образование в България, съобразно потребностите на обучаемите, като са очертани актуални тенденции за развитие.

Статии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове

Статията „Media Literacy Study Guide, в *Communication Management: Theory and Practice in the 21st century*“, V. Valkanova (ed.), Sofia University Press, представя резултати от приложен преподавателски опит в обучението по медийна грамотност в Софийски университет чрез адаптирана обучителна програма на нидерландски опит за повишаване на медийната грамотност като форма на социална политика и възможност за устойчиво развитие в България.

Статията „Дигиталният свят и отражението му върху човека“, в сп. *Практическа педиатрия*, Г. Апостолов (ред.) бр. 4, април 2020, с. 16-18, извежда различни аспекти на дигитално-медийната грамотност като средство за провеждане на обучението на всички образователни нива в обстановка на пандемията, причинена от вируса Ковид 19. Статията представя актуални виждания по въпроси, свързани с процесите и промените на лично и обществено ниво, следствие на дигитализацията.

Статията „Автохтонните езици - защо са застрашени и как да бъдат съхранени“, в сп. *Филология*, ред. М. Данова, бр. 36, 2020, с. 161-166, представя научен обзор на подходите за съхранението на застрашените езици, като акцентира върху съвременните

компютърни технологии като възможност за това.

Статията „Интеркултурност и образование“, в сп. *Филология*, ред. М. Данова, бр. 37, 2020, с. 63-71, е посветена на интеркултурността като форма на съвместно съществуване. Аргументира се необходимостта от включването на интеркултурността в образованието.

В статията „Комуникация и обучение“, в юбилеен сборник посветен на 70-та годишнина на катедра „Методика на чуждоезиковото обучение“, ФКНФ, ред. Д. Веселинов, София, 2020, с. 94-102, се прави критичен анализ на взаимовръзките и динамиката на отношенията „обучение и комуникация“, като се разглеждат моделите, характеризиращи обучението на различните исторически етапи на развитие. Акцент е извеждането на тезата, че „днес само равнопоставеното общуване между субектите на обучителния процес, силно застъпващо формирането на критичното мислене и активното прилагане на съвременните технологии могат да го превърнат в ефективно и включващо“.

Статията „Медийната грамотност - поглед отблизо“, в електронно списание *Педагогически изследвания*, ред. М. Пиронкова, издавано от Факултета по науки за образованието и изкуствата, бр.1, август 2020, с. 4-13, извежда основните характеристики на медийната грамотност, която се свързва с развиването на компетенции в областта на новите технологии и умения за правилно разбиране на медиите като среда, средства и съдържание. Извежда се необходимостта от развиване на умения за работа с информационни и комуникационни технологии (ИКТ), умения за използване на медиите за различни цели и в разнообразни контексти, умения за търсене, верифициране и разпространение на информация. Обосновани са компетенциите, резултат на дигиталното образование и необходими за дигиталното гражданство.

В статията „Към необходимост от развитие на медийна грамотност в детската градина“, в сборник в чест на 80-та годишнина на проф. Георги Бижков, издаден от Факултета по науки за образованието и изкуствата, 2020, (приета за публикуване с приложена служебна бележка от ФНОИ), е аргументирана необходимостта от систематизирани усилия от субектите в предучилищното образование, насочени към развитие на медийната грамотност като начин за предотвратяване на негативни социални явления, като неетично използване на интернет, липса на онлайн сигурност, онлайн тормоз и т.н., а също така и като компетенция, спомагаща за възходящото развитие на децата и на по-късна възраст.

Статията „Приложение на новите дигитални технологии в обучението“, в сборник в чест на 80-та годишнина на проф. Георги Бижков, издаден от Факултета по науки за образованието и изкуствата, 2020, (приета за публикуване с приложена служебна бележка от ФНОИ), извежда възможностите на съвременните дигитални медийни технологии като средства, подкрепящи обучението и позволяващи на преподаватели и обучаеми по-висока ефективност и степен на включване в образователния процес.

Цитирания в публикации на други автори

В справката към конкурса са отбелязани 28 цитирания на публикациите на кандидата за професор в монографии и колективни томове с научно рецензиране, научни списания и научни сборници, като две от тях са на английски език. Това потвърждава разпознаваемостта на кандидата и на продукцията му в научните среди.

Приносни моменти в трудовете на кандидата

Приемам формулираните от кандидата доц. Данаил Данов приноси за науката и практиката като постигнати, като:

- Изведена и аргументирана е цялостна научна концепция за медийната грамотност като част от образователния процес в различни възрастови групи, като е очертана взаимовръзката между медийната педагогика и медийната грамотност.
- Изведени са нов тип умения и компетенции на обучаемите и учителите, свързани с дигитализацията на образованието като съвременна парадигма в обучителния процес и възможностите на дигитализацията като средство за професионално израстване на бъдещите и настоящи учители и на педагогически специалисти.
- Въз основа на дългогодишни проучвания и анализи на процеси и промени на личностно и обществено ниво, следствие на дигитализацията като основна характеристика на 21-ви век, е играна цялостна обучителна програма по медийна грамотност, като основа на модел за устойчиво развитие на тази област в България.
- Чрез критичен анализ на взаимовръзките и динамиката в отношенията „обучение и комуникация“ е изведена необходимостта от активното прилагане на съвременните информационни и комуникационни технологии и

е доказана тезата за медийната грамотност като образователна стратегия и политика.

- Въз основа на задълбочени проучвания у нас и в чужбина е дефинирана същността на медийната педагогика освен като набор от умения и компетенции за прилагане на дигиталните медии, но и като образователен подход, реализиран чрез критично мислене, нови технологии и мотивация за участие.

Учебно-преподавателска дейност

Кандидатът за професор реализира многоаспектна и интензивна учебно-преподавателска дейност, като в периода октомври 2014 - септември 2020 г. е разработил 28 курса за бакалаври, магистри и докторанти на български и английски език, както и за следдипломни квалификации.

Той реализира участия като гост-преподавател в немалко университети по приоритетната за неговите научни интереси тематика – медийната грамотност и медийната педагогика: Instituto Universitario de Lisboa, Лисабон, Португалия, лекция на тема „*Teaching Media Literacy*“ (*Обучението по медийна грамотност*), 04.12.2019; Uhamka Muhammadiyah Prof. Dr. Namka University, Джакарта, Индонезия, лекция на тема “*Teaching Media Pedagogy*” (*Обучението по медийна педагогика*), 03.05.2019; Kazakh National University Al-Farabi, Алма Ата, Казахстан, лекция на тема, *Media Literacy and Media Pedagogy in Bulgarian Higher Education (Медийната грамотност и медийната педагогика в българското висше образование)*, 20.05.2019; Joao Pessoa University, Paraiba, Бразилия, лекция на тема *Intercultural Communication (Интеркултурна комуникация)*, 19.02.2019; University degli Studi di Catania, Italy, лекция на тема „*Медийна и информационна грамотност*“ (*Information and Media Literacy*), 25.10.2018; Beijing University of Foreign Studies (BUFS), Пекин, Китай, лекция на тема „*Преподаване на медийна грамотност в училище*“ (*Teaching Media Literacy in School*), 10.11. 2018; Cyprus European University, Никозия, Кипър, лекция на тема „*Медийна грамотност и медийно образование (Media Literacy and Media Education)*“, 28.01.2018; *National Endowment for Democracy, Washington DC, САЩ*, лекция на тема „*Новите медии като средство на обучението*“ (*New Media as a Learning and Teaching Tool*) и др.

Представя поредица от лекции и пред издателство „Просвета“, София, под формата на уебинар по темата „Приложение на дигиталните технологии в обучението по английски език“, 2017-2019 и пред РААБЕ Академия, София, лекции в София,

Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Плевен, Ловеч, Велико Търново, Габрово, Враца, Хасково, Ямбол, Силистра, Благоевград, Видин и др. на тема „Нови методи за чуждоезиково обучение чрез прилагане съвременните информационни и комуникационни технологии“, 2018-2020.

За периода октомври 2016 – септември 2020 доц. Данов е научен ръководител на 26 магистри и 5 докторанти. Работи успешно в екип със специализанти, студенти, докторанти и преподаватели, като значим успех е издаването на колективна монография „Теоретични аспекти и приложни изследвания в областта на медийната педагогика“, София, издателство на СУ, 2020, на която доц. Данов е съставител.

Експертна и организационно – управленска дейност

Доцент Данаил Данов е ръководител на 3 образователни програми: септ. 2014 – септ. 2020 - бакалавърската програма МПХК (ПМХК) на български език, първи-четвърти курс към катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, ФНОИ, СУ; 2016-2020 г. бакалавърската програма Media Pedagogy and Artistic Communication (на английски език), първи-четвърти курс към катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, ФНОИ, СУ; октомври 2016 – октомври 2017 г. магистърската програма по „Образователни науки и интеркултурно възпитание“ (Educational Studies and Intercultural Education) на английски език, катедра „Предучилищна и медийна педагогика“, ФНОИ, СУ.

Кандидатът резлизира активна проектна дейност. Ръководител, водещ експерт, учител е на 7 проекта, 3 от които международни. Голямата част от тях са свързани с работа в областта на медийната грамотност.

Като значими достижения за кандидата могат да се отбележат:

- Стипендия на Българо-американската комисия за образователен обмен „Фулбрайт“ за четиримесечно изследване в САЩ, Фондация на Националния демократически институт, Вашингтон и Университета „Корнел“, октомври 2011-януари 2012.

- Стипендия на Министерството на външните работи на Кралство Нидерландия за 3-месечна специализация в Националната академия за радио и телевизия, Хилвърсум, септември-декември 2002.

- Стипендия на Министерството на външните работи на кралство Великобритания за едногодишна специализация в Лондонския университет, 1994-1995.

- Стипендия на френския Институт за хуманитарни изследвания, Париж,

февруари – юни 1994.

- Стипендия на Британския съвет в България за изследвания в областта на хуманитаристиката, Лондон, октомври 1993-октомври 1994.

- Стипендия на фондация „Отворено общество“ за едногодишна специализация в Централно-европейския университет, Прага, 1991-1992.

- Член на международен научен екип, разработил първата за Европа обща методология за сравнителен анализ на телевизията, 2003-2005.

- Регионален редактор за Албания, България, Македония, Турция и Черна Гора на сборник на тема „Mapping Digital Media” – 2010-2011.

- Лицензиран за експерт-професионално обучение от: BBC World Service, Deutsche Welle, Radio Nederland Training Center – 2001 – 2012. Като такъв съм обучавал главни редактори, продуценти и медийни мениджъри от над 40 страни от Европа, Азия и Африка.

- Избран за Зам. председател на УС на БНР, 1998-2001 и 2019.

Заключение

Въз основа на богатата научно-изследователска продукция, цялостната научна визия и концептуалност за медийната грамотност като част от образователния процес за децата и учениците и ролята на медийната педагогика за активното и адекватното функциониране на личността в съвременното общество, активната учебно-преподавателска дейност у нас и в чуждестранни университети, широкомащабна проектна и експертна ангажираност - **давам своята положителна оценка** за научно-изследователската, учебно-преподавателската, организационно-експертната дейност на доц. дн Данаил Данов и ще гласувам положително за заемането от него на академичната длъжност „професор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (Медийна педагогика).

29.10.2020 г.

Изготвил становището:

/проф. д-р Розалия Кузманова – Карталова/